DE AMBTENAAR

A.N.A.A.B. ARUBA

Maandblad van de Algemeen Nederlands Antilliaanse Ambtenarenbond Aruba

5DE JAARGANG No. 2 OCTOBER 1968

opb 05

Eendracht maakt macht

Werf een lid

WERF NU DAT LID

Voor de Ambtenaren in dienst van het Eilandgebied Aruba hebben we goed nieuws. Zij die voornemens zijn een eigen woning te bouwen. c.q. een reeds gedeeltelijk of geheel afgebouwd perceel over te nemen dienen goed nota te nemen van onderstaande garantieregeling, ter bevordering van eigen woningbezit.

Hierdoor wordt de garatieverklaring voor de eilandsambtenaren gelijkluidend aan die voor de landsambtenaren.

De procedure die gevolgd moet worden voor de aanvrage voor deze garantieverklaring voor de Eilandsambtenaren is enigszins anders als die voor het Land.

Voor hen die geinterreseerd zijn inlichtingen hieromtrent bij de secretaris.

DE EILANDSRAAD VAN ARUBA

Heeft Besloten :

vast te stellen de volgende :

Garantieregeling bevordering eigen-woningbezit werknemers in vaste pensioenrechtigde dienst van het eilandgebied Aruba.

Artkel 1

Met inachtneming van het bepaalde in artikel 7, wordt in deze regeling verstaan onder :
"stichtingskosten": het totaal van de kosten verband houdende met de bouw van de woning, welke kunnen omvatten grondkosten, transportkosten, aanneemsom, architectenhonorarium, kosten van dagelijks toezicht, aansluitingskosten, leges en andere bijkomende kosten, een en ander ter beoordeling van het Bestuurscollege ;

Artikel 2

Ter bevordering van het eigenwoningbezit van werknemers in vaste pensioengerechtigde dienst van het eilandgebied Aruba kan het Bestuurscollege overeenkomsten aangaan tot garantie van de behoorlijke nakoming van de verplichtingen aan aflossing, rente en kosten wegens door bedoelde werknemers bij derden onder verband van eerste hypotheek op te nemen gelden voor de financiering van **de bouw of aankoop** van een woning, zulks met inachtneming van de in d evolgende artikelen opgenomen bepalingen.

Artikel 3

Ter bepaling van de bedragen, waarvoor de borgtocht geldt, zal enige betaling ter verrekening van het door de werknemer verschuldigde gedaan of uit enig uitgeoefend verhaal ontvangen, allereerst strekken tot voldoening van de verschuldigde kotsen, vervolgens tot voldoening van de verschuldigde renten en overigens tot voldoening van de hoofdsom, een en ander voorzover het ontvangen bedrag toereikend is.

Artikel 4

Het eilandgebied, als borg aangesproken voor voldoening krachtens de gestelde borgtocht van de verschuldigde hoofdsom of het restant daarvan, zal voorafgaande uitwinning van het hypothecair verbonden onderpand kunnen vorderen, in elk geval zijn aansprakelijkheid zich beperkt tot het alsdan op de hoofdsom nog tekortkomende bedrag.

Artikel 5

De borgtocht strekt zich niet uit tot betaling van de hoofdsom of het restant daarvan in het geval dat de overeenkomst van geldlening wordt beëindigd vóór het tijdstip, waarop de geldlening volgens het overeengekomen aflossingsschema moet zijn afgelost, behoudens in die gevallen waarin dit uitdrukkelijk is bedongen en door het Bestuurscollege is goedgekeurd.

Artikel 6

De garantie zal uitsluitend kunnen worden gegeven ten behoeve van de bouw of aankoop van een woning op het eilandgebied Aruba, bestemd voor eigen bewoning door de in vaste pensioengerechtigde dienst van het eilandgebied aangestelde ambtenaar of werkman, die, ter beoordeling van het Bestuurscollege, met inbegrip van de verplichtingen uit de te garanderen geldlening geen overmatige schulden heeft en niet reeds eigenaar is van één of meer woningen.

Artikel 7

De eerste hypothecaire geldlening zal ten hoogste negentig ten honderd mogen bedragen van de stichtingskosten, of ingeval van aankoop, van de vastgestelde koopsom, welke koopsom naar redelijkheid door het Bestuurscollege zal worden beoordeeld, met dien verstaade evenwel, dat voor de bouwkosten een maximaal bedrag van f. 25.000.— wordt aangehouden en voor de grondkosten een maximaal bedrag van f. 5000.—, terwijl voor koopsommen voor woningen op eigendomsgronden een maximaal bedrag van f. 30.000.— en voor woningen op erfpachtsgronden een maximaal bedrag van f. 25.000.— wordt aangehouden.

Artikel 8

De bouwers of kopers moeten om voor een garantie in aanmerking te komen, kunnen aantonen dat zij tenminste de beschikking hebben over eigen middelen, voldoende om daaruit het voor de bouw of de koop boven het bedrag van het hypothecair krediet nodige, vermeerderd met de kosten vallende op het opmaken van de hypotheekakte, te bekostigen.

Artikel 9

De voorwaarden van de eerste hypothecaire geldlening moeten vooraf door het Bestuurscollege worden goedgekeurd.

De verplichte aflossing zal tenminste bedragen vier ten honderd per jaar van de hoofdsom, terwijl de jaarlijkse rente- en aflossingsverplichtingen tezamen niet mogen uitgaan boven twintig ten honderd van het jaarinkomen van de ambtenaar/werkman, herhield op basis van gehuwd zonder kinderen.

De regelin der aflossingen zal voorts zodanig zijn, dat het restant der geldlening op het tijdstip, waarop voor de ambtenaar/werkman recht op pensioen ontstaat, veertig ten honderd van de stichtingskosten c.q. koopsom niet overschrijdt.

Artikel 10

Het bouwplan moet vooraf door het Bestuurscollege worden goedgekeurd. Vanwege het Bestuurs-

geslonken, want niet alleen is de college zal toezicht op de bouw worden gehouden. De ambtenaar/werkman verplicht zich de woning ten genoegen van het Bestuurscollege te onderhouden en tegen brand te verzekeren.

Artikel 11

bindt zich het Bestuurscollege te De ambtenaar/werkman vermachtigen het door hem aan de geldschieter verschuldigde in maandelijkse termijnen ten behoeve van de geldschieter op zijn inkomen tedoen inhouden.

Hij verbindt zich tevens het Bestuurscollege te machtigen uit de borgtocht voortvloeiende vorderingen van het eilandgebied op zijn inkomen te doen inhouden.

Artikel 12

Deze regeling treedt in de plaats van het machtigingsbesluit van 23 januari 1963 no. 46.

De Voorzitter,

De Sekretaris,

AMBTENAAR EN VOLKVERTEGENWOORDIGER

Tot nu toe is er in onze volksvertegenwoordiging (Staten en Eilandsraad) in de afgelopen jaren maar weinig gesproken over de salarissen van de ambtenaren.

Levendig herinneren we ons de Eilandsraadvergadering van 22 augustus 1966, waarin gesproken werd over het verzoek van onze Bond om verhoging van de duurtetoeslag.

Hoewel enkele leden toen wel mooi hebben gesproken, vielen de daden ons ietwat tegen : we kregen geen verhoging.

Helaas kunnen wij ons niet meer herinneren wat de heer Finck toen precies heeft gezegd.

't Kwam er op neer dat de Minister-President hem had verzekend, dat de duurtetoeslag voor eind 1966 in de salarissen zou worden geïncorporeerd, en aangezien de heer Finck alle vertrouwen had in de Minister-President wist hij zeker, dat dit ook zou gebeuren.

Vermoedelijk is het vertrouwen van de heer Finck in de Minister-President sindsdien aanmerkelijk geslonken, want niet alleen is de beloofde incorporatie toen niet doorgegaan, maar ook **zijn de mooie woorden van de heer Finck zelfs helemaal niet in de notulen van die raadsvergadering opgenomen !**

Hoe is dat nu mogelijk, vraag je je af.

Zouden ze die mooie woorden misschien hebben geschrapt, omdat de incorporatie toen niet en nu nog niet is doorgegaan ?

Misschien mogen we ons dat helemaal niet afvragen, want dan veronderstellen we igenlijk, dat er een of meer mensen die notulen zitten te vervalsen, en zo'n veronderstelling zou best eens strafbaar kunnen zijn.

Dus veronderstellen we maar niets.

De heer Werleman heeft toen enige punten naar voren gebracht, waarmee we het volkomen eens zijn.

Terecht stelde hij, dat bij de particuliere bedrijven de lonen regelmatig worden aangepast aan de stijgende kosten van levensonderhoud. Als de Overheid dit ook zou hebben gedaan, zou ze nu niet voor het probleem hebben gestaan,, dat de ambtenarensalarissen ineens met 10% moesten worden aangepast.

Ook zei de heer Werleman, dat in de jaren daarvoor de financiën van de Overheid een dergelijke geleidelijke aanpassing zouden hebben toegelaten.

"Het Gouvernement is moreel verplicht de ambtenaren te vergoeden naar billijkheid en dit houdt ook in om een vergoeding te geven aan de kosten van levensonderhoud" zei hij verder.

Helaas zei de Voorzitter : "Het Bestuurscollege kan U nu reeds mededelen, dat er financiëel geen geen mogelijkheden zijn om deze uitgave te dekken dan door een belastingverhoging.

De vraag is of de Raad ervoor iets voelt om belastingen te verhogen om aan een bepaalde groep, die werkt met de Overheid, een salarisverhoging te geven."

Hiermede was het probleem natuurlijk wel verkeerd gesteld.

De belastingen vormen immers de Algemene Dekkingsmiddelen, zodat men nooit kan zeggen, dat een bepaalde belasting of belastingverhoging voor een bepaald doel wordt geheven of bestemd.

Men kan immers nooit beweren, dat de invoerrechten op bier worden geheven om de representatiekosten van ministers of gedeputeerden te betalen, of dat de invoerrechten op benzine worden geheven om de autotoelagen van de ministers te betalen.

Na de laatste belastingverhoging konden wel de autotoelagen en de representatiekosten van de ministers worden verhoogd.

U zult ons echt niet horen beweren, dat die belastingverhoging noodzakelijk was om die toelage te verhogen.

Wel zou het natuurlijk redelijk zijn geweest, als men — toen de belastingen toch eenmaal werden verhoogd — van de gelegenheid gebruik had gemaakt, om tegelijk met die belastingverhoging de ambtenarensalarissen aan te passen.

De afgelopen 10 jaren hebben we heel wat belastingverhogingen meegemaakt, en als men telkens van die gelegenheid gebruik had gemaakt om de ambtenarensalarissen aan te passen, zou de Overheid nu niet met dit grote probleem zitten.

Niettemin was de drogreden van de Voorzitter (namens het B.C.) wel zodanig, dat geen enkel lid van de Eilandsraad daar nog wat tegenin te brengen had, zodat deze "hete aardappel" via een huishoudelijke vergadering geruisloos kon verdwijnen.

Bepaald minder prettig deden de vragen aan, die het Statenlid P.A. van der Veen blijkens een krantenbericht van 2 aug. 1968 heeft gesteld. In een krantenbericht van 2 aug. 1968 wordt reeds het antwoord van de Minister-President uitvoerig vermeld.

En dergelijke snelheid geeft wel te denken, vooral bij de overheid.

't Lijkt wel of partijgenoot minister-president met partijgenoot van der Veen een afspraakje had gemaakt.

Dat had b.v. als volgt kunnen gebeuren.

Partijgenoot minister-president roept partijgenoot van der Veen bij zich en zegt : "Partijgenoot, hier heb je 5 vragen, die dien je straks in. De antwoorden heb ik hier al klaar liggen."

Misschien is het ook wel zo gegaan met de representatievergoedingen aan de ministers.

Partijgenoot minister-president roept partijgenoot statenlid bij zich en draagt hem op in de staten naar voren te brengen, dat de representatietoelagen van de ministers moeten worden verhoogd, omdat de representatiekosten zijn gestegen. Partijgenoot statenlid voert deze eenvoudige opdracht foutloos uit, waarop de ministers antwoorden : "We vinden het fijn, dat een statenlid dat zegt.

Natuurlijk heeft hij gelijk, maar we wilden er zelf niet over beginnen, dat staat zo hebberig. Doch nu een statenlid er over begint, willen we vanzelfsprekend graag een voorstel bij de staten indienen". Prompt werd de representatietoelage van de minister-president verhoogd van f. 1.800.— tot f. 4.200,— per jaar, en die van de andere 7 ministers van 0 tot f. 2.400.— per jaar.

U ziet wel hoe eenvoudig dat kan gaan. Gewoon zeggen : de kosten zijn gestegen. Verder geen gezanik over indexcijfers. Ook geen flauwe kul zoals : toon eens gedurende enkele maanden aan, wat de werkelijke kosten zijn, of : je moet elk jaar aantonen, dat de vergoeding niet te hoog is.

Al dat gezanik en die flauwe kul is goed voor ambtenaren, die een vaste autotoelage genieten. Zij moeten hun uitgaven natuurlijk opschrijven.

Wij doen dat heel anders.

Als ambtenaar word je wel eens jaloers op een dergelijke vlotte en gemakkelijke regeling.

Kon het met onze salarissen ook maar zo !

VAN DE REDACTIE

In deze wereld vol beroering — waarin de Antillen onstuitbaar schijnbare rust ingetreden. Intussen stegen de prijzen op Curacao meedeinen — is een toestand van — en ongetwijfeld eveneens op de overige vijf eilanden van ons rijksdeel — waardoor het totaalcijfer der prijsindices kosten van levenonderhoud in juni 110.9 en in juli 111.2 bedroeg. Het indexcijfer voor levens- en genotmiddelen steeg van 117.2 in mei tot 119.2 in juli. Wij hebben in een Redactioneel al eens verklaard bewondering te hebben voor de Regering van de Nederlandse Antillen, die kans heeft gezien om gedurende 10 jaar de lonen en salarissen laag te houden. In een adem hebben wij hieraan toegevoegd hiervoor wèl bewondering, doch géén waardering te kunnen opbrengen.

De minimum-lonen van het winkel- en toonbankpersoneel zijn per 1 september 1968 voor Antilliaanse begrippen drastisch verhoogd althans als men het procentagewijs neemt. In werkelijkheid zijn véél te lage lonen opgetrokken tot te lage lonen. Een herhaaldelijk in de dagbladen geplaatste advertentie vestigt de aandacht van de werkgevers op de bedragen en de data van de werking treden. DE WERKGEVERS ZIJN VERPLICHT ZICH AAN HET MINIMUM-LOON EN DE DATUM VAN INGANG HIERVAN TE HOUDEN. Indien dit onverhoopt niet het geval zou zijn, kan de werknemer zich tot zijn vakorganisatie wenden, die zo nodig voor gerechtelijke invordering zal zorgdragen.

Het dagelijks bestuur van de

aan de Bovenwinden. Op Sint Maarten stijgen niet alleen de prijzen van het levensonderhoud, doch in het bijzonder de huurprijzen vliegen omhoog. Een ambtenaar vertelde ons, dat hij ƒ 300.— huur moet betalen voor zijn woning, die minder woongenot opledan het huis dat op Aruba ƒ 150.— per maand doet. Het vaststellen van prijsindices voor de kosten van levensonderhoud op de Bovenwinden, zowel als Bonaire, is dringend nodig en moet toch vrij eenvoudig uitvoerbaar zijn. Wij zijn met de reeds voor de oorlog ingestelde en slechts sporadisch gestegen duurtetoeslag, die nooit en door geen enkele regering in de bezoldiging werd geïcorporeerd, lelijk in de impasse geraakt. Een verhoging van de duurtetoeslag met 15% van het inkomen, het samenvoegen van de componenten bezoldiging en duurtetoeslag tot één geheel (salaris) en het samenstellen van een nieuw behoeftenpakket per 1 januari 1969 (1 januari 1969 = 100) is de meest redelijke oplossing. En wil men dan de gepensioneerden a.u.b. niet vergeten. We weten wel, dat deze overheidsdienaren hun plicht hebben gedaan. Dat is hun bij het afscheid uit de Overheidsdienst in gloedvolle redevoeringen met veel mooie woorden trouwens verzekerd ! Dat is tevens met talloze handdrukken bezegeld. Een aantal hunner werd koninklijk onderscheiden ! Maar dàt brengt geen brood op de plank. De bakker wil geld zien en daarvoor is een verhoging van de duurtetoeslag dringend nodig.

Het regeringsvoorstel aan de Staten van de Nederlandse Antillen betreffende de beperking van de integratie van de A.O.V. in bedrijfs- of overheidspensioenen van 2½ tot 2% zal voor de gepensioneerden een grote teleurstelling zijn. Hoe het mogelijk is, dat de Sociaal Economische Raad zich tot het geven van een dergelijk advies — EENSTEMMING nog wel — heeft laten verleiden is een raadsel. Kentekend voor de minderheidspositie van de werknemers in de raad is de passage die handelt over de hogere pensioenen, die uit bedrijfs- en overheidspensioenfondsen moeten worden uitgekeerd, bij algehele afschaffing van de integratiemogelijkheden.

DAAR HEEFT DE SER MAAR TWEE OPLOSSINGEN VOOR ! OF DE PREMIES, WELKE DE WERKNEMERS OPBRENGEN, MOETEN OMHOOG ! OF DE PENSIOENEN DIENEN NAAR EVENREDIGHEID TE WORDEN VERLAAGD !

Over een bijslag op de lonen en salarissen der werknemers, om die verhoogde premies te betalen, lazen wij niets. Over de mogelijkheid, dat de WERKGEVERS die verhoging voor hun rekening nemen, hebben wij niets vernomen. De mogeiljkheid van een storting inééns door de werkgevers schijnt onmogelijk. NEEN, VERHOOGDE PREMIEBETALING DOOR DE WERKNEMER OF VERLAAGD PENSIOEN, dat zijn de mogelijkheden en een andere oplossing kent de SER niet. Het is wel fraai !

Over de salarisherziening zijn ons vele vragen gesteld, o.m. waarom de bond de regeling niet „onder protest" heeft aanvaard. Laten wij hierover het volgende zeggen.

Een wijziging in een regeling, waardoor het levenspatroon van velen zeer ingrijpend wordt gewijzigd, dient volgens de mening van de bond niet zonder voor-overleg te worden klaargemaakt. Onder voor-overleg wordt hier NIET verstaan de commissie voor G.O. Als het in de commissie komt is het voor ingrijpende veranderingen te laat. De hoogst onbevredigende gang van zaken met deze herziening heeft dit overduidelijk bewezen. De regering zegt „Geeft uw mening schriftelijk en wij zullen U dan antwoorden". De kans, dat dit antwoord eerst komt, nadat de regeling ongewijzigd is doorgevoerd, is groot.

Dit risico kan en mag de bond, bij zulke ingrijpende wijzigingen — en verslechteringen — als de herziene bezoldigingsregeling bevat, niet aanvaarden.

De bond heeft overigens verklaart met het onmiddellijk invoeren der verbeteringen accoord te gaan en zich met de her-indeling der functies in 17 schalen — behoudens incidentele herziening — te kunnen verenigen.

De verklaring van de regering, dat niemand bij de invoering van de regeling achteruit gaat, moet men letterlijk nemen. BIJ DE INVOERING gaat niemand achteruit, DAARNA WEL.

Men kan ook niet zeggen 20% der functies gaat vooruit, 40% blijft stilstaan en 40% gaat achteruit. In de 20% der functies die vooruit gaat kunnen 100 ambtenaren geplaatst zijn ; in de 40% der functies die achteruit gaat wel 1000 ambtenaren.

BIJ HET IN WERKING TREDEN gaat niemand achteruit, DAARNA WEL. Laat ons dit met een voorbeeld toelichten. HIERBIJ ZIJ NADRUKKELIJK GEZEGD, DAT DIT EEN VOORBEELD IS.

Neem aan, dat de inspecteur van Politie bij de oude regeling was geplaatst in de schaal van adjunct-commies ; de inspecteur 1ste

klasse in de schaal van commies en de hoofdinspecteur in de schaal van hoofdcommies. Oude rechten worden gehandhaafd en in ons voorbeeld blijven de in dienst zijnde functionarissen bij de nieuwe regeling in deze schalen zitten.

Nu creëren we twee nieuwe rangen t.w. adjunct-commies 1ste klasse en commies 1ste klasse en brengen de inspecteur 1ste klasse onder in de schaal voor adjunct-commies 1ste klasse en de hoofdinspecteur in de schaal van commies. Als nu de inspecteur promotie maakt tot inspecteur 1ste klasse komt hij niet, zoals voorheen in de schaal van commies, maar van adjunct-commies 1ste klasse en als de inspecteur 1ste klasse promotie maakt hij niet in de schaal van hoofdcommies, maar blijft hij in de schaal van de commies. Dit is een willekeurig gekozen voorbeeld, maar degradatie van collega's op de bovengeschetste wijze komt in de nieuw ontworpen salarisregeling voor.

Er zijn nog verschillende andere methoden om de carrière van de in dienst zijnde ambtenaren te vertragen. Het verlàgen van bestaande schalen door het vóór plaatsen van een aantal periodieken ; zo kan men bijvoorbeeld het inkomen van een ambtenaar, die bij een bevordering thans op 750 gulden per maand zou komen (gehuwd), tot 650 gulden per maand beperken.

Men kan ontwikkelingseisen stellen en/of bepalen, dat er een vacature moet zijn. Het complex van maatregelen, die de vooruitgang van in dienst zijnde ambtenaren kan beperken, is dusdanig groot, dat de bond gemeend heeft, hiervoor géén verantwoordelijkheid te kunnen dragen, als er geen uitgebreid overleg wordt gevoerd. En het uitbrengen van alleen maar een schriftelijk advies kan toch echt géén daadwerkelijk overleg worden genoemd.

DE FOUT LIGT HIER BIJ DE REGERING, DIE DAN OOK DE VOLLE VERANTWOORDELIJKHEID MOET DRAGEN.

Bovenstaand redactioneel artikel was niet van de hand van uw eigen redactie. Wij lazen dit arartikel in de Ambtenaar van onze zustervereniging op Curacao.

Het was zelfs nog groter doch wij hebben, na het te hebben gelezen, er enige naar ons inzien voor onze leden belangrijke stukken uitgelicht en bijelkaar gevoegd.

MUNTONTWAARDING

Sinds 1958, dus in 10 jaar tijd, hebben de navolgende valuta's het hiernagenoemde percentage aan koopkracht verloren:

Joegoslavische dinar	= 65% ;
Amerikaanse dollar	= 15% ;
Canadese dollar	= 18% ;
Griekse drachme	= 17% ;
Belgise franc	= 22% ;
Franse franc	= 80% ;
Zwitserse franc	= 24% ;
Nederlandse gulden	= 26% ;
Zweedse kroon	= 29% ;
Italiaanse lire	= 29% ;
Turkse lira	= 45% ;
Duitse mark	= 20% ;
Spaanse peseta	= 45% ;
Engelse pond	= 24% ;
Zuid-Afrikaanse rand	= 19% ;
Japanse yen	= 87% ;
Antiliaanse gulden	? ? ? ? ?

Een muntontwaarding van 26% voor de Nederlandse gulden betekent, dat het inkomen van de Nederlandse werknemer en gepensioneerde in 10 jaar tijd met 35% moet zijn verhoogd, om gelijke koopkracht te behouden. Dit betreft dan een „waardevast" inkomen.

Hoe groot het verlies aan koopkracht van de Antilliaanse gulden is weten we niet, maar als wij ons baseren op die van de Amerikaanse dollar, zal dit koopkrachtverlies 15% bedragen. Op deze basis moeten de inkomens van de werknemers en gepensioneerden in de Antillen een verhoging van 18% ondergaan om dezelfde koopkracht als in 1958 te bezitten. Dit betreft eveneens een „waardevast" maken van het inkomen.

Voor een „welvaartsvast" inkomen dient het percentage der verhoging AANZIENLIJK hoger te liggen. Of men ijvert voor een „waarde"vast of een „welvaarts"vast inkomen is afhankelijk van de eisen, die men aan het leven stelt en of men wijzigingen in gebruiken en levensbehoeften al of niet als „luxe" beschouwt.

Moet men een vulpen gebruiken, een zonnebril dragen, de nagels lakken en de lippen verven, in een auto rijden, een buitenlandse reis maken, een ijskast hebben, af en toe eens buitenhuis eten, een airco bezitten ?

Op de Antillen hoeft men zich over die vragen het hoofd niet te breken ; hier is men zelfs nog niet aan een waardevast inkomen toe !

GELIJKE RECHTEN !

Vliegtuigstewardessen in Amerika zullen hun baan niet meer kwijt raken als zij trouwen. Een Amerikaanse regeringscommissie heeft beslist dat deze regel van de luchtvaartmaatschappijen (die ook bij de K.L.M. geldt) in strijd is met de Wet op de burgerrechten.

VERSTANDIG INZICHT !

In navolging van Amsterdam zal Haarlem een moeder-klaar-over-brigade installeren, die in de toekomst de schoolkinderen veilig over de drukke straten van Haarlem zal loodsen. Ruim 70 Haarlemse huismoeders hebben zich beschikbaar gesteld voor de brigades.

TOERISME EN PRIJSOPDRIJVING

De laatste tijd worden we geconfronteerd met luidruchtig hoera-geroep over de uitbouw en opbouw van de toeristen-industire op de Bovenwinden en de éne lovende uitspraak over de energieke aanpak aldaar is nog niet verstomd of de volgende wordt alweer vernomen.

Wat echter schijnbaar niet wordt onderkend, maar wat wij wensen te beschouwen als een duidelijk bewijs van „halen wat er te halen valt", met alle gevolgen voor de toekomst, mag wel eens naar voren worden gebracht. Temeer omdat de bevolking van dit alles reeds de dupe is en nog in grotere mate dreigt te worden.

Namelijk : De PRIJSOPDRIJVING.

Een ieder die niet blind wenst te zijn en dat geldt zeker voor de werknemers op St. Maarten, zowel in particuliere- als Overheidsdienst, ziet én voelt nu persoonlijk aan den lijve, die het zó niet anger gaat. Huizen, die bij verwisseling van bewoners met 25 tot 50 gulden per maand door de eigenaars in huurprijs worden verhoogd, zijn géén uitzondering. Op dit eiland, met zijn nagenoeg belastingloze artikelen, kost een blik melkpoeder over de 7 gulden, betaalt men voor een grapefruit per stuk (já, per stùk,) bedragen die variëren om 1 gulden zodat de mensen die vandaar naar Curacao terugkeren een zucht van verlichting slagen. Jurkjes, die hier met hógere belastingen 11 gulden kosten, staan aldaar in de zaken voor rond veertig gulden aangeprijsd. En de verhogingen zetten zich maar voort. Geen mens die er iets aan doet. Oók geen instantie........ en dat is erger. Toeristen klagen dat b.v. foto-apparaten, die op andere Eilanden (niet van de Nederlandse Antillen), met belasting inbegrepen tot tientallen dollars láger in prijs zijn, dan op „onze" Bovenwinden. Collega's die klacht op klacht uiten, omdat het voor moeder de vrouw, die het hier op Curacao toch al niet breed gewend was, onmogelijk blijkt te zijn met het salaris van een lagere ambtenaar rond te komen. Een overplaatsing voor een ambtenaar naar de Bovenwinden is rondweg een gezin in de misère storten. Er schijnt zelfs te worden verwacht, dat de echtgenote van zo'n gezin er bij gaat wérken........ Want dan komt men er misschien wél uit ! Maar dát is natuurlijk geen zaken doen.

Bij alle loftuigingen die over de energieke aanpak van de economische problemen op de Bovenwinden worden geuit, dient nu een pakket van maatregelen gevoegd te worden. Een pakket van maatregelen, waarbij wordt voorkomen dat een gedeelte van de Nederlandse Antillen, en in het bizonder de werkende bevolkingsgroep en méér in het bizonder die met de lagere inkomens, de dupe worden van een „haai-achtig stelsel", waarbij in een nagenoeg belastingvrij gebied, prijzen aan de bevolking worden gevraagd, waar je haren van overeind gaan staan.

Niemand kan ons wijsmaken dat een overhemd dat HIER ƒ 7.50 Ant. Courant kost aldaar U.S. $ 10,— moet opbrengen. Het prijsverschil is nergens te verklaren, dan misschien met het begrip woekerwinst.

Hier moét de overheid ingrijpen, al weten we allen, dat de prijsbeheersing bij ons ook niet al te ingrijpend werkt. Het lijkt toch wel mogelijk een soortgelijke maatregel als voor bepaalde artikelen hier, ook voor de Bovenwinden en in het bizonder voor St. Maarten af te kondigen en daarbij het scala van artikelen aanzienlijk uit te breiden, kortom het noodzakelijk voedselpakket in zijn geheel daarin te betrekken. Immers

vervolg pag. 12

RECHT OP ARBEID GELD VOOR MAN EN VROUW

In de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens der Verenigde Naties wordt gesproken over het 'recht op arbeid'. Dat recht wordt tot iets zinledings wanneer we niet al het mogelijke doen de mens in staat te stellen het uit te oefenen. Het wordt zelfs een kwalijke zaak, wanneer we groepen van mensen de kans zouden ontnemen zelf vrij te kiezen of ze beroepsarbeid zullen verrichten, en zo ja, welke.

Toch zijn er velen — vooral in Nederland — die een dergelijke houding ten opzichte van de vrouwen innemen. In hun gedachten zijn voor de ongehuwde vrouw slechts het gezin.

Men onderschatte het aantal dergenen die zo denken, niet. Een deel van hen werd de afgelopen jaren ietwat — en vaak slechts schijnbaar — bekeerd door de tekorten op de arbeidsmarkt, en dan in het bijzonder door de tekorten in de zogenaamd typisch vrouwelijke beroepen.

Iets van dat opportunisme klinkt zelfs nog door in de titel van een rapport dat door de SER is aangenomen. Het heet : 'Interim-advies over de arbeid van vrouwen in Nederland in het kader van de situatie op de arbeidsmarkt en het te voeren arbeidsmarktbeleid'.

Gezonde standpunt

Gelukkig heeft de SER in het advies zélf een ander uitgangspunt gekozen dan de behoeften van de arbeidsmarkt en wel de principiële overweging dat het recht op beroepsarbeid de vrouw evenzeer toekomt als de man. Dat is een heel wat aanvaardbaarder uitgangspunt dan de behoefte die er aan vrouwelijke arbeidskrachten, of aan arbeiders in het algemeen, bestaat of heeft bestaan.

Want zouden we die behoefte als uitgangspunt nemen, dan zouden de vrouwen teruggedrukt worden in de positie van te mógen werken wanneer de economie ze nodig heeft, of weer teruggezonden te worden 'naar de huishouding' wanneer ze niet meer zo dringend nodig zijn.

Nu is dat 'recht op arbeid' niet zo'n eenvoudig recht. Er kunnen zich voor mannen zowel als vrouwen talloze hinderpalen voordoen. Het werk dat men zou willen en kunnen doen, is niet altijd voorhanden, zoals we maar al te goed weten. Evenmin zijn de geschiktheid en de kennis altijd aanwezig. Soms is het werk er wel, maar is het te ver van huis of wordt het te laag beloond.

Struikelblokken

Er zijn vele van die struikelblokken te noemen. Ze gelden voor mannen zowel als vrouwen, maar voor vrouwen komen er nog een paar bij. Een vrouw kan 'in verwachting' en daardoor een tijd arbeidongeshikt zijn. Van een vrouw met jonge kinderen verwacht men in de eerste plaats dat zij zich met die kinderen bezighoudt. We denken een gehuwde vrouw een 'gezinstaak' toe die veel zwaarder is dan de 'gezinstaak' van haar echtgenoot.

Voor een groot aantal beroepen zijn volgens de publieke opinie vrouwen niet geschikt. Vele lieden, en dat is misschien wel de grootste belemmering voor de beroepsarbeid van de vrouw, zijn ervan overtuigd of praten zich zelf en anderen aan, dat de vrouw slechts in de gezinsarbeid tot volle ontplooiing kan komen. Jarenlang ook is de beloning van vrouwen lager geweest dan die van mannen en nóg zijn er op dit gebied achterstanden.

Een der gevolgen van de alles is dat jonge vrouwen minder beroepsscholing krijgen dan jonge mannen en mede daardoor later, zelfs als de gezinstaak hun geheel ontvalt, met lege handen staan.

Oplossing

Er was dus voor de SER, eenmaal het recht op arbeid van de vrouw (arbeid buitenshuis wel te

verstaan) als basis gekozen hebbende, wel aanleiding zich met al deze bijzondere belemmeringen bezig te houden. Het is de verdienste van het rapport dat het ze stuk voor stuk onder de loep neemt en dan in vele gevallen de weg wijst om ze op te ruimen.

Het moeilijkst is natuurlijk het opruimen van sociale belemmeringen. Het gaat daarbij immers om het ombuigen van een veelal heersende mentaliteit; om een erkenning van gelijkwaardigheid, waaraan vele mannen èn vrouwen nog niet toe zijn.

De SER doet op dit stuk geen aanbevelingen van directe aard, maar zet vóórop de noodzaak tot beroepenvoorlichting op de scholen, als onderdeel van het leerplan. De nadruk ligt vervolgens op de beroepsscholing Blijkbaar wil de SER de ombuiging van de algemene houding ten opzichte van het verrichten van beroepsarbeid door de vrouw, van de jeugd laten uitgaan ; en mischien is dat ook wel goed gezien.

Daarnaast bepleit de SER — terecht — een betere en duidelijker voorlichting omtrent versnelde scholing, om- en bijscholing van volwassen vrouwen. Er zijn thans al mogelijkheden op dit punt, waar echter weinig gebruik van wordt gemaakt. Ze zijn bovendien voor uitbreiding vatbaar.

Opleidingskans

Het verband tussen opleidingsniveau en lust tot arbeid buitenshuis blijkt uit de percentages van buitenshuis werkende gehuwde vrouwen tussen 24 en 64 jaar, gesplitst naar het soort onderwijs dat ze hebben genoten. Voor l.o., mulo, v.h.m.o. en h.o. zijn die percentages achtereenvolgens : 21, 43, 40 en 50 !

De aanbevelingen op dit terrein gelden zowel gehuwde als ongehuwde vrouwen. Voor beide groepen geldt ook dat de sfeer in de bedrijven soms door eenvoudige, soms ook door ingrijpende maatregelen te hunnen gunste kan worden beïnvloed.

Voor gehuwde vrouwen zijn enkele aan hun behoefte aangepaste arbeidsvoorwaarden nodig. Een lage beloning doet de lust tot buitenshuis werken natuurlijk ook niet toenemen. En als de belasting verhoudingsgewijs voor de gehuwden te veel van de inkomsten afroomt, is daar door de overheid gemakkelijk iets aan te doen.

Voor de gehuwde vrouw is de mogelijkheid van het vinden van parttime arbeid van grote betekenis. Waarom, vraagt de SER terecht, geeft in dit opzicht onze grootste werkgeefster, de overheid, niet een voorbeeld aan het bedrijfsleven ?

Ontslag bij huwelijk en zwargerschap

Maak een eind, zegt de SER, aan de discriminatie tussen mannen en vrouwen die sommige bedrijven bij hun ontslagpolitiek proberen door te zetten. Zelf zet de SER zijn Commissie Arbeidswetgeving aan het studeren over een wettelijk verbod van ontslag bij huwelijk en tijdens zwangerschap. In EEG-verband zijn omtrent dit laatste al enige uitspraken gedaan, maar bepaalde delen van het Nederlandse bedrijfsleven hebben op dit punt een eigen moraal, die blijkbaar alleen maar door een wettelijke regeling kan worden doorbroken.

Kenmerkend voor de voorzichtigheid waarmee de SER dit soort zaken tegenmoettreedt, is wel, dat hij bij de behandeling van het rapport niet tot de uitspraak kon komen, dat ontslag wegens huwelijk eenvoudig 'kennelijk onredelijk' is. Een voorstel in die richting van een der leden van de NVV-delegatie maakte geen kans.

Een zelfde al te grote voorzichtigheid heeft een krachtige aanbeveling verhinderd en door de plaatselijke overheden crèches te doen

inrichten, als daar behoefte aan bestaat, en het verstrekken van schoollunches te bevorderen.

Aan de andere kant mag met waardering genoteerd worden dat zowel in het rapport als in het debat met nadruk werd vastgesteld, dat de beslissing omtrent het uitoefenen van de beroepsarbeid door de gehuwde vrouw een zaak is van man en vrouw sámen. De buitenwereld heeft tot taak die beslissing te eerbiedigen en belemmeringen weg te nemen.

Overigens klonk óók in de SER (niet in het rapport doch in de bespreking) nog iets door van de huidige arbeidsmarktsituatie : moeten wij, nu de werkloosheid toeneemt belemmeringen voor de arbeid van de vrouw wegnemen ?

Het antwoord ligt in het rapport besloten : wij mogen het recht op arbeid niet voor de man reserveren. Het is bovendien immoreel de vrouwen te beschouwen als een soort arbeidsreserve, die we oproepen als we ze nodig hebben en weer naar huis sturen als er wat ontspanning op de arbeidsmarkt komt.

(De Ambtenaar - 's-Gravenhage)

VERHOOGDE VERKEERSVEILIGHEID.

WASHINGTON — Alle auto's die na 1 januari 1970 in Amerika worden verkocht, moeten zijn voorzien van een stuurslot. De chauffeur moet er door een zoemtoon aan worden herinnerd dat hij de sleutel mee moet nemen, als hij zijn deur opent terwijl de motor uitgeschakelt is en de sleutel nog in het contactslot zit.

Dit is één van de nieuwe voorschriften van het Amerikaanse bureau dat de veiligheidseisen voor auto's in Amerika opstelt.

Andere nieuwe voorschriften betreffen de sloten van motorkappen en portieren, de werking van de ruitewissers, het systeem dat de vooruit van binnen moet schoonblazen en de verlichting. Deze voorschriften worden na 31 december 1968 van kracht.

Het veiligheidsbureau motiveerde het vereiste stuurslot met de verklaring dat er elk jaar in Amerika 650.000 auto's worden gestolen en dat iets meer dan 100.000 daarvan bij een ongeluk betrokken raken. Indirect heeft de beveiliging tegen diefstal dus met de verkeersveiligheid te maken.

JUIST STANDPUNT.

Voor een senaatscommissie heeft een vertegenwoordiger van het Amerikaans vakverbond AFL/CIO verklaard, dat zijn organisatie voorstander is van een nationaal ziekteverzekeringssysteem, dat zou moeten worden gefinancieerd met bijdragen van werknemers, werkgevers en overheid. De vakbeweging acht dit de beste weg om iedere Amerikaanse burger afdoende medische bijstand te garanderen.

Maandblad van de
Algemene Nederlands
Antilliaanse Ambtenarenbond
„Aruba"
Uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het bestuur.

Secretariaat: ANAAB-Aruba:
J. LAMENS
Balashi 81 — Tel. 1883

Publicidad „EXITO" Aruba, N.A., Wilhelminastr., O'stad

Hr. J. Hartog

Vervolg van pag. 7

de vooruitgang, die door de vakbeweging ook daar is gemaakt bij het verkrijgen van een betere salariëring voor de werknemers in het algemeen, wordt door lieden die ongewenste Zuid-Amerikaanse toestanden doen ontstaan, met dergelijke „overwinsten" volledig teniet gedaan.

Buiten het feit, dat de vakbeweging zulks niet alleen onderkent, maar zich ook beraadt dergelijke ontstekkingen uit het maatschappelijk leven te verwijderen, dient een grote groep van de bevolking nù op korte termijn door een ingrijpend onderzoek van overheidswege én een daadwerkelijk ingrijpen, te worden beschermd. Het is de hóógste tijd.

STRAKS OOK HIER ?

In lange files wachten tegenwoordig vliegtuigen in Amerika op gelegenheid om te landen en op te stijgen. De verkeersleiding op de vliegvelden kan de drukte niet aan.

Gedeeltelijk worden de problemen in de V.S. veroorzaakt door een lichtte stiptheidsactie van het vliegveldpersoneel, maar in hoofdzaak is het een tekort aan specialisten die het overrompelend snel groeiende luchtverkeer baas kunnen.